

Onderwerp Meerjaren-versterkingsplan en voortgang Lokaal Plan van
Aanpak versterkingsopgave – wensen en bedenkingen
Steller A. Westerveld

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 06 11868455
Datum 2 juni 2021

Bijlage(n) 1
Uw brief van -

Kenmerk
Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Op 27 mei 2020 heeft uw raad het Lokaal Plan van Aanpak (LPA) 2020 vastgesteld. Nationaal Coördinator Groningen (NCG), de uitvoeringsorganisatie voor de versterking, heeft laten weten tot 1 juli 2021 nodig te hebben voor het afronden van alle opnames en beoordelingen uit de lokale plannen van aanpak uit 2020. NCG heeft inmiddels aangegeven dat deze termijn niet wordt gehaald, en dat een deel van de versterkingsadviezen pas in het derde of vierde kwartaal worden opgeleverd. Wel heeft NCG ons gevraagd om aan te geven welke nieuwe onderzoeken en projecten in de tweede helft van dit jaar kunnen worden opgepakt.

Aanvankelijk was het de bedoeling om deze opdracht op basis van een nieuw Lokaal Plan van Aanpak te verstrekken. Een aantal ontwikkelingen maakt dat het op dit moment lastig is om een nieuw LPA te schrijven.

Ten eerste werkt NCG in afstemming met de gemeenten aan een meerjaren-versterkingsplan (MJVP) voor de gehele aardbevingsregio. De prioritering in ons Lokaal Plan van Aanpak 2020 vormt hiervoor een belangrijke basis. Het doel van het MJVP is om beter te kunnen sturen op de uitvoering van de versterkingsopgave in het gehele aardbevingsgebied en meer inzicht te bieden aan bewoners over de planning op adresniveau. Het MJVP wordt naar verwachting rond de zomer opgeleverd. Omdat in de Tijdelijke Wet Groningen¹ is opgenomen dat de gemeenteraad de meerjarige planning voor de versterking vaststelt, ligt het primaat voor de vaststelling van het MJVP ook bij de raad. Echter, omdat het MJVP nauw samenhangt met het LPA, stellen we uw raad voor om dit te mandateren aan het college.

Ten tweede wordt momenteel gewerkt aan de ontwikkeling van de typologie-aanpak. Met de typologie-aanpak kan voor een groot deel van de woningen sneller dan

¹ Het wetsvoorstel tot wijziging van de Tijdelijke Wet Groningen – waarmee het onderdeel versterking wordt toegevoegd aan de bestaande wet – ligt momenteel ter vaststelling bij de Eerste Kamer.

voorheen worden vastgesteld of zij voldoen aan de veiligheidsnorm, en zo nee, welke versterkingsmaatregelen nodig zijn. Pas zodra de typologie-aanpak is vastgesteld, kunnen we op basis hiervan de juiste keuzes maken.

Vanwege de genoemde ontwikkelingen hebben we dit jaar geen volledig Lokaal Plan van Aanpak (LPA) opgesteld, maar beschrijven we de opdracht aan NCG voor de rest van 2021 in deze brief. Om de voortgang te behouden, hebben we deze opdracht alvast aan NCG verstrekt, onder voorbehoud van goedkeuring door uw raad. Zoals besproken in de begeleidingscommissie aardbevingen, vragen we hierbij om uw wensen en bedenkingen, zodat we deze kunnen meenemen bij het opstellen van het LPA 2022 en het MJVP. Het LPA 2022 zullen we u eind van dit jaar ter vaststelling voorleggen. Omdat dit LPA wordt opgesteld aan de hand van dezelfde prioritering en uitgangspunten als het MJVP en deze brief, stellen we uw raad voor het vaststellen van het MJVP te mandateren aan het college. Het MJVP is een dynamisch document en kan, indien nodig, tussentijds worden aangepast aan de actualiteit. We zullen u jaarlijks, en als de actualiteit daar aanleiding toe geeft vaker, een terugkoppeling geven over de status van het MJVP. Aan het eind van 2021 bieden wij u het LPA 2022 ter vaststelling aan.

Waar staan we nu?

Ondanks het vaak moeizame verloop van de versterkingsoperatie, waarover we regelmatig met uw raad spreken, zetten we stappen in de goede richting. Stappen om ervoor te zorgen dat iedereen in Groningen net zo veilig kan leven als iemand in de rest van Nederland.

Op 6 november 2020 hebben we bestuurlijke afspraken gemaakt met het Rijk over het vervolg van de versterkingsoperatie, in het licht van de afbouw van de gaswinning. Door de afbouw wordt het veiliger in het aardbevingsgebied en verwachten we dat er minder versterking nodig is. Er is daarom afgesproken dat bestaande versterkingsadviezen kunnen worden uitgevoerd, maar dat eigenaren ook kunnen kiezen voor een herbeoordeling. Bij een herbeoordeling wordt rekening gehouden met de afbouw van de gaswinning waardoor naar verwachting geen of minder ingrijpende versterking nodig is. Als eigenaren daarvoor kiezen, dan kunnen zij bij een tegemoetkoming ontvangen. Hiermee krijgen zij de mogelijkheid om alsnog te investeren in de kwaliteit en duurzaamheid van hun woning. De gebouwen zonder versterkingsadvies zullen in de komende jaren nog worden beoordeeld op veiligheid. Ook deze eigenaren hebben recht op een tegemoetkoming. Voor alle gebouwen in de versterkingsopgave geldt dat de kosten voor de uitvoering van het versterkingsadvies voor rekening zijn van NCG.

In het kader van de bestuurlijke afspraken zijn de te versterken gebouwen in drie groepen ingedeeld: Blok A (gebouwen met een VA op 6/11/20), Blok B (geclusterde gebouwen) en Blok C (overige gebouwen zonder VA op 6/11/20). Wij hebben uw raad hierover eerder uitleg verstrekt. In de afgelopen maanden hebben we een groot deel

van de betreffende eigenaren geïnformeerd over wat de bestuurlijke afspraken voor hun situatie betekenen.

Ter uitwerking van de bestuurlijke afspraken wordt gewerkt aan verschillende subsidieregelingen waarmee eigenaren een tegemoetkoming kunnen aanvragen. Voor de genoemde Blokken A en C stelt het Rijk subsidieregelingen vast. Ook voor de gebouwen die geen onderdeel zijn van de versterkingsopgave, maar wel in het aardbevingsgebied staan (Blok E), wordt een subsidieregeling opengesteld. De regelingen voor Blok A en C zijn vanaf 1 juni opengesteld, de regeling voor Blok E volgt op 1 juli. Voor Blok B stellen de gemeenten in het aardbevingsgebied een regeling op. Deze zal medio oktober door het college worden vastgesteld, binnen de kaders van de algemene subsidieverordening. Uiteraard zullen we uw raad hierover informeren. Tot slot hebben we specifiek voor Woltersum een regeling opgesteld waarmee onderzoek naar en eventuele aanpak van funderingen kan worden gefinancierd. Deze regeling hebben we inmiddels ter vaststelling aangeboden aan uw raad.

Ondertussen werken we, samen met NCG, op verschillende plekken aan de uitvoering van de versterkingsoperatie. Zo zijn we gestart met een integrale aanpak in Woltersum en wordt er gewerkt aan diverse sloop-nieuwbouwprojecten en de bouw van wisselwoningen. Hierover hebben we u in de voortgangsrapportage van 21 oktober 2020 en de beeldvormende sessie van 31 maart jl. geïnformeerd. In deze brief zullen we per gebied ingaan op de behaalde mijlpalen en ontwikkelingen in de versterkingsopgave, en de doorkijk geven voor de rest van dit jaar.

Uitgangspunten prioritering

Bij het opstellen van onze opdracht aan NCG en de uitvoering van de versterking houden we een aantal uitgangspunten in het oog:

1. We leggen de focus op de uitvoering. Wat loopt, loopt door, en we proberen de capaciteit voor uitvoering optimaal te benutten. Daarbij geldt dat we niet alles tegelijkertijd kunnen oppakken, en dat een deel van de versterkingsadviezen niet op korte termijn kan worden uitgevoerd. Op basis van het MJVP verwachten we in het LPA 2022 een betere doorkijk te kunnen geven op de uitvoeringsplanning.
2. We werken dorpsgericht en staan naast onze inwoners. De versterking van woningen en vernieuwing van de dorpen gaan hand in hand.
3. Waar nodig leggen we de verbinding met de bestuurlijke afspraken van 6 november 2020. We houden bijvoorbeeld rekening met de mogelijkheid tot herbeoordeling, maar adviseren onze inwoners ook over de (mogelijke) inzet van de subsidies voor woningverbetering en verduurzaming.

De opgave

In de gemeente Groningen zitten op basis van diverse afspraken en risico-inschattingen op dit moment 5.029 adressen in de versterkingsopgave. Daarvan bevinden zich er ongeveer 2.000 in de dorpen en het buitengebied (voormalige

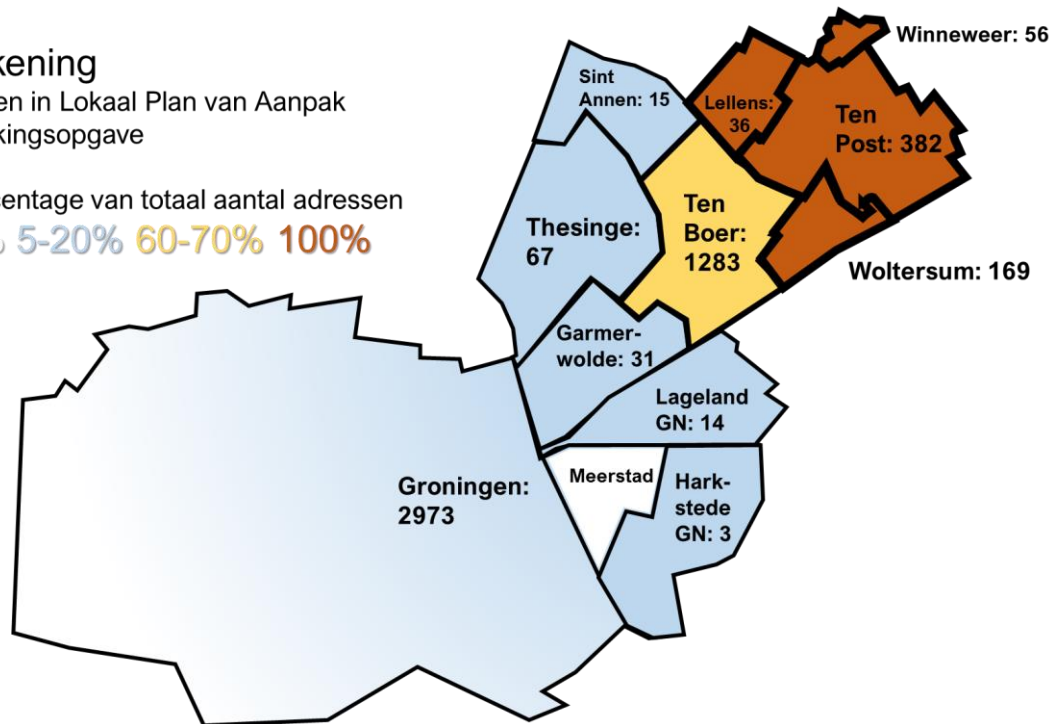
gemeente Ten Boer) en 3.000 in het oostelijk deel van de stad Groningen. In de voormalige gemeente Haren is geen versterkingsopgave. De betreffende gebouwen bevinden zich in verschillende fases van het versterkingsproces.

Afbakening

Adressen in Lokaal Plan van Aanpak versterkingsopgave

- Percentage van totaal aantal adressen

0% 5-20% 60-70% 100%

Figuur 1. Versterkingsopgave gemeente Groningen, per woonplaats.

Sinds de vaststelling van het LPA 2020 zijn er geen nieuwe adressen in beeld gekomen op basis van het risicomodel (Hazard and Risk Assessment, HRA). Wel zijn er in 2020 via de Lokale Stuurgroep 87 adressen toegevoegd aan het LPA:

- 81 adressen t.b.v. gebiedsgerichte aanpak/clustering in het dorp Ten Boer;
- 1 adres vanwege een bijzondere situatie;
- 5 adressen vanwege een correctie van de adreslijst door NCG.

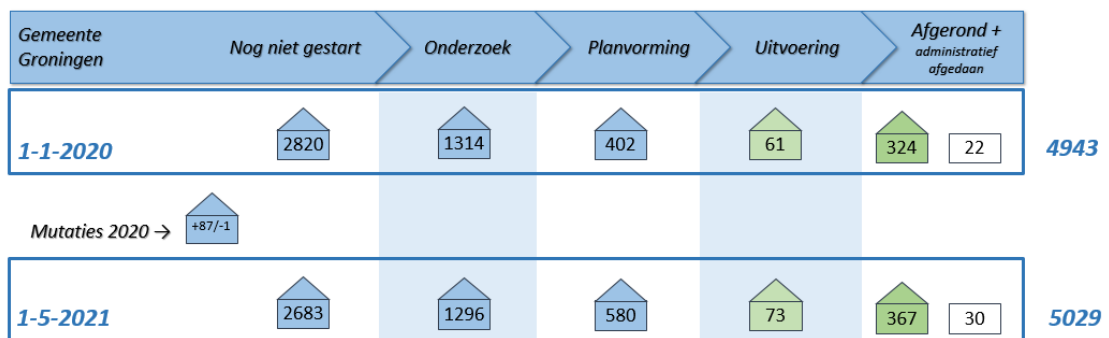
Daarnaast is 1 adres is afgevoerd omdat deze dubbel voorkwam in de lijst.

Voortgang versterking op hoofdlijnen

In onderstaande figuur is de voortgang op hoofdlijnen weergegeven. De belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar per processtap zijn:

- Afgerond: In 2020 en de eerste maanden van 2021 zijn o.a. het Kindcentrum in Ten Boer (vervangende nieuwbouw), het dorps huis van Garmerwolde (versterking), de Hamplaats in Ten Boer (sloop-nieuwbouw) en 8 huurwoningen in Ten Post (versterking) opgeleverd.

- **Uitvoering:** momenteel zijn o.a. de Fazanthof in Ten Boer en een eerste deel van de Nije Buurt in Ten Post in uitvoering (sloop-nieuwbouw). De versterking in Lellens (24 woningen Bouwimpuls) is in mei 2021 gestart.
- **Planvorming:** in de dorpen Winneweer, Ten Post, Woltersum en Ten Boer worden voor diverse projecten plannen gemaakt, waaronder de sloop-nieuwbouw van de woningen aan de Ommelanderstraat-Blinkerdlaan in Ten Boer (Batch 1588), het Agro-programma en de integrale aanpak in Woltersum.
- **Onderzoek (bestaat uit opname en beoordeling):** NCG is in 2020 verder gegaan met de opnames van de adressen die op basis van de Hazard and Risk Assessment (HRA) een licht-verhoogd risicoprofiel hebben gekregen. Deze opnames zijn en worden uitgevoerd in Ten Boer en de dorpen tussen Ten Boer en de stad. Daarnaast zijn er in het afgelopen jaar enkele honderden beoordelingen uitgevoerd, resulterend in een versterkingsadvies. NCG werkt momenteel aan de implementatie van de typologie-aanpak, waarmee de onderzoekscapaciteit in de komende jaren flink kan worden verhoogd.
- **Nog niet gestart:** in de stad Groningen is nog niet gestart met het onderzoek van de adressen die op basis van een licht-verhoogd risicoprofiel in de HRA van 2018 zijn toegevoegd aan de opgave (2638 adressen). Daarnaast zijn er nog enkele tientallen adressen in de opgave waarbij de eigenaar eerder heeft aangegeven niet te willen meedoen aan het versterkingsprogramma of de opname heeft uitgesteld, bijvoorbeeld vanwege persoonlijke omstandigheden.

Figuur 2. Voortgang versterkingsoperatie mei 2021 versus januari 2020

Voortuitblik op de tweede helft van 2021

In afstemming met NCG en de gemeenten in het aardbevingsgebied zijn er afspraken gemaakt over de verdeling van de capaciteit voor onderzoek en voor het opstarten van nieuwe projecten. Deze verdeling is gemaakt naar rato van de totale versterkingsopgave per gemeente. Dat betekent dat we NCG voor de tweede helft van dit jaar opdracht kunnen geven om bij zo'n 200 adressen het planvormings- en uitvoeringsproces te starten, en daarnaast een kleine 200 adressen te laten beoordelen op veiligheid. Uiteraard komt dit bovenop de al lopende projecten en processen in het kader van de eerdere Lokale Plannen van Aanpak.

Hierna benoemen we per woonplaats de belangrijkste ontwikkelingen en de prioriteiten voor de rest van 2021. In de bijlage bij deze brief wordt nader ingegaan op de voortgang per woonplaats en de bijbehorende aantallen adressen.

Winneweer

In Winneweer wordt het merendeel van de adressen versterkt via het Bedrijfsbureau BI (Bouwimpuls). De uitvoering start in 2022.

Lellens

In Lellens is gestart met de versterkingsaanpak door het Bedrijfsbureau BI (Bouwimpuls). Er zijn dit jaar wisselwoningen gerealiseerd bij het dorp en de eerste woningen worden momenteel versterkt. De versterking wordt gefaseerd uitgevoerd, en naar verwachting in het eerste kwartaal van 2022 afgerond.

Ten Post

In de Nije Buurt zijn na jaren van planvorming inmiddels de eerste sloop-nieuwbouwprojecten gestart, en worden plannen gemaakt voor de adressen die door het Bedrijfsbureau BI of in het kader van het Agro-programma zijn opgepakt. In het 'oude lint' van Ten Post en delen van de buurtschappen Kröddeburen en Wittewierum zijn na de inspecties in 2017 nog maar beperkt versterkingsadviezen opgeleverd. Het afronden van deze onderzoeken heeft dan ook onze prioriteit, zodat we daarna gezamenlijk een logische vervolgaanpak kunnen bepalen. Ondertussen werken we uiteraard verder aan de voorbereidingen voor de realisatie van het Huis van Ten Post. In samenspraak met bewoners zal hier een nieuwe accommodatie worden gerealiseerd (in plaats van de afzonderlijke versterking van de school, dorps huis en kerk).

Woltersum

Het grootste deel van de adressen in Woltersum is in 2018 geïnspecteerd. In het LPA 2020 hebben we het opleveren van de versterkingsadviezen in Woltersum prioriteit gegeven, en zien we nu ook dat een groot deel hiervan gereed is. Het afronden van de resterende onderzoeken in Woltersum heeft prioriteit. Op basis van de bestuurlijke afspraken van 6 november 2020 zijn we in Woltersum ook gestart met een integrale aanpak voor versterking, schadeherstel en funderingsproblematiek. Hiervoor is een gezamenlijke werkgroep van gemeente, NCG en IMG (Instituut Mijnbouwschade Groningen) opgericht. De eerste resultaten van de aanpak zijn veelbelovend, en we willen deze op basis van de opgestelde subsidieverordening verder uitrollen over het dorp.

Ten Boer

Ongeveer 2/3 van de adressen in Ten Boer is onderdeel van het Lokaal Plan van Aanpak. De voortgang varieert: de eerste projecten zijn inmiddels afgerond of in uitvoering (Hamplaats, Fazanthof). De uitvoering van Ommelanderstraat/Blinkerdlaan (batch 1588) start deze zomer. Enkele honderden adressen hebben inmiddels een

versterkingsadvies, maar deze kunnen niet allemaal op korte termijn worden opgepakt. Tot slot moeten er nog zo'n 350 versterkingsadviezen worden opgesteld.

Sint Annen, Thesinge, Garmerwolde, Lageland, Harkstede en buitengebied Groningen

In het gebied tussen het dorp Ten Boer en de stad Groningen is een beperkt aandeel van de adressen onderdeel van de versterkingsopgave. In het LPA hebben deze dorpen en buitengebied ook een lagere prioriteit dan de bovengenoemde gebieden. Het merendeel van de adressen zit hier in de onderzoeksfase, waarbij het aantal opgeleverde versterkingsadviezen nog gering is.

Stad Groningen

De stad ligt – zeker met de afbouw van de gaswinning – aan de rand van het aardbevingsgebied en heeft daarom een lage prioriteit ten opzichte van de dorpen in de voormalige gemeente Ten Boer. De ruim 2.600 adressen, die op basis van het risicomodel in 2018 een licht-verhoogd risicoprofiel hebben gekregen, willen we zoveel mogelijk op basis van de typologie-aanpak laten onderzoeken. Hiermee zal op zijn vroegst in 2022 worden gestart.

Wensen/bedenkingen

We vragen uw raad de gekozen aanpak in deze LPA-brief te onderschrijven dan wel daarbij wensen en/of bedenkingen uit te spreken.

Het LPA 2022 zullen we eind dit jaar ter besluitvorming voorleggen aan uw raad.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.